

Notranjec

Izhaja vsako soboto
in velja po pošti za celo
leto 4 K, za pol leta 2 K.
Posamezne številke po 10 v.
Na naročbe brez denarja se
ne oziramo. Uredništvo in
upravnništvo je v Ljubljani
Breg štev. 12.

GLASILO

POLITIČNEGA IN GOSPODARSKEGA DRUŠTVA
ZA NOTRANJSKO V POSTOJNI.

Inserati
se računajo za celo stran
36 K, za $\frac{3}{5}$ strani 25 K, za
 $\frac{2}{5}$ strani 18 K, za $\frac{1}{5}$ strani
9 K, za $\frac{1}{10}$ strani 5 K. Pri
večkratni objavi primeren
popust. Mala naznanila po
20 vin. od petit-vrstice.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Starišem v premislek.

Bliža se že konec šolskega leta in ž njim doba vsprejemnih izpitov za srednje šole. V mnogih rodbinah že premišljujejo in računajo, ali bi dali sinka v kako srednjo šolo in v katero naj bi ga poslali. In prav imajo: stvar je resnega pomisleka vredna!

Žalibog pri nas še nismo tako daleč kot v drugih deželah, kjer ne pošiljajo dečkov v srednjo šolo samo z namenom in željo, da postane duhovnik, kot je to pri nas, ki si večidel ne predstavljamo nič lepšega kot je duhovski stan. Večinoma prihaja to prepričanje iz ozirov na denar, češ: kot duhovnik bo dobro preskrbljen in še nam bo pomagal. Ne morejo si prav predstavljati, da je tudi v duhovniški suknji mnogo nesrečnih in nezadovoljnih ljudi, ki so neradi vstopili v ta stan in delajo le pod pritiskom drugih. Za druge stanove se doslej kmeti sloji še ne zanimajo dovolj. Še vedno nam je treba veliko pravništva, zdravnikov in živinozdravnikov, zato nikomur ne odsvetujemo, da pošljejo stariši dečke v gimnazijo. Na realko, iz katere se podjetnemu mladeniču odpira nešteto ugodnih potov, se pri nas le premalo misli, čeravno je njena veljava prav tako visoka kot veljava gimnazije. Manjka nam domačih inženjerjev, gozdarskih in rudarskih uradnikov, manjka nam poljedelskih strokovnjakov. Ves narod in v njem najbolj kmet, ki mu je stik z uradnikom, če je tujec, še mnogo težavnejši kot je že sam na sebi, ima škodo od tega, da nam manjka domačinov-uradnikov prav v vseh strokah.

Opozarjamo poleg realke tudi na strokovne šole in sicer predvsem na poljedelske, obrtne in trgovske šole. Pot vanje vodi skoz meščansko šolo. Iz meščanskih šol morejo priti mladeniči tudi v učiteljišča. Sploh pa je izobrazba, kakor jo nudi ravno meščanska šola, za vsakega, tudi za bodočega kmetkega gospodarja, zelo koristna. Ne pretiravamo, da bi si morda

želeli za poljedelce kakih učenjakov, a toliko bo priznal prav vsak, da je tudi za kmeti stan v današnji dobi prav dobra podlaga, če imajo mladi gospodarji več izobrazbe. Z meščanske šole se vrne mladenič lahko domu z dobro in koristno podlago, ali pa gre naprej na kako strokovno šolo ali v učiteljišče ali pa že vstopi v kako trgovino ali obrt. Že zdaj opozarjamo stariše na **ново meščansko šolo v Postojni**.

V interesu našega naroda, ki rabi slovenskih izobražencev vseh strok, v interesu najvažnejšega slovenskega stanu — kmeta, ki potrebuje višje izobraženega naraščaja, je potrebno, da se stariši v večjem številu odločijo poslati otroke v šole in sicer ne le v gimnazije, tudi v realke, meščanske šole, v učiteljišča, trgovska, obrtna in seveda poljedelska vzgajališča. Seveda priporočamo, da vsakdo poprej resno premisli. Slovenci, žal, še nimamo nobenega zavoda, ki bi dajal pojasnila in pouka v vseh teh vprašanjih. Obračajmo se torej na učitelje, na uradnike in druge izkušene in izobražene moze. Vprašajmo za svet ravnateljstva šolskih zavodov, v zadevah kmetijskega šolstva na našo kmetijsko družbo, v obrtnih na obrtniška društva, v trgovskih na trgovska, makari tudi na trg. in obrtno zbornico. V taki važni zadevi se ne strašimo korakov, ki nas privedejo do boljšega poznanja položaja in nam omogočijo, da odločimo usodo mladeniča premišljeno in resno.

Politične vesti.

Novo ministrstvo. Posrečilo se je najti novega moža. Sekcijski načelnik v poljedelskem ministrstvu Maks Vladimir Beck je sestavil novo ministrstvo, ki je deloma sestavljeno iz voditeljev parlamentarnih strank. Najdalj so se upirali Čehi, da vstopijo v ministrstvo. Slednjič so izjavili, da je za češki narod gotovo

bolje, če imajo njegovi voditelji vpogled v vse načrte in nakane osrednje vlade. in se odločili, da vstopi predsednik mladočeškega kluba dr. Bedřich Pacák v ministrstvo kot češki minister-rojak, sekcijski načelnik v železniškem ministrstvu Fořt, nekdanj mladočeški poslanec pa da postane trgovinski minister. Tudi Poljaki imajo v novi vladi dva zastopnika. Slovencev, katere vodi dr. Šušteršič, sploh nihče ni vprašal za svet. Vstopili pa so v ministrstvo poleg nemških plemičev tudi 3 izraziti in odločni Nemci, namreč: nemški liberalec Marhét je postal naučni minister, nemški nacijonalec Prade je nemški minister-rojak, vodja štajerskih Nemcev Deršata pa je zasedel važni portfelj železniškega ministrstva. Nemški nacijonalec kot železniški minister, to ne bo nič kaj dobro za Slovence. Vstop Deršate v vlado že sam kaže slovenskim poslancem pot v najodločnejšo opozicijo proti novi vladi.

Avstrijska poslanska zbornica se je sešla v četrtek 7. t. m. zopet k seji, v kateri se ji je predstavilo novo ministrstvo Beck. Ministrski predsednik ni v svojem nagovoru povedal mnogo novega. Izjavil je, da bo odločno varoval avstrijske interese proti Ogrom, se izrekel za to, da se cela nagodba z Ogrsko revidira, in da se mora Avstrija, če že mora priti do gospodarske ločitve, s krepkimi sredstvi braniti. Volilno

reformo predlaga kakor njegovi predniki in upa, da se bo našla podlaga za rešitev jezikovnega vprašanja na Češkem in vseučilišnega vprašanja na Moravskem. Novi obrtni red naj se prav kmalu vsprejme in uveljavi. Severna železnica naj se kar hitro mogoče podržavi. — Ministrstvo se je oziralo torej le na nemške, češke in poljske želje. Nobeno slovensko vprašanje se ji ni zdelo vredno najmanjšega omenka. Klerikalni slovenski poslanci so se izrekli, da hočejo napram ministrstvu delati politiko „svobodne roke“. Seveda v odločno opozicijo iti od vladnega korita jim ni prijetno!

Ogrski državni zbor je že vsprejel rekrutni zakon. Vlada hiti, da reši vse državne „potrebe“, — pri tem jo ovirajo samo slovaški in rumunski poslanci, ki pogumno odkrivajo madjarska nasilstva, ki hočejo vse pomadjariti. Pri tem pa se izjavljajo zvestim pristašem samostojne ogrske države proti Nemcem in Avstrijcem.

Proti Nemcem. Grozeča nevarnost pred napredujočim nemštvom bo prej ali slej povzročila trdno zavezo vseh Slovanov z Madjari in Italijani seveda le v enem vprašanju, namreč v odporu proti nemški premoči. Te dni so potovali madjarki časniki in dijaki na poset v Beligrad, kjer so jih Srbi vsprejeli prav prijazno. Skupaj so se navduševali proti Avstriji in Nemčiji.

Listek.

Kmečka vstaja.

Zgodovinska povest iz 16. stoletja. — Hrvaški spisal Avgust Šenoa.
(Dalje.)

Z menoj ni težko, nadaljuje drhtečim glasom Uršula, stopivši predenj, črešenj zobati, če si pošten, če pa mi kdo zahrbtno plete zanjke, pozabim da imam žensko glavo, a voljo imam močno, močnejšo kakor gospod Batori, prvi sodnik ogrske krone. Več kakor 100 let že prebivajo Heningovci na Susjedu in Stubici, in več kakor 100 let so že ondi gospodarji. Pogledajte ono žensko sliko, ki visi nad pečjo — to je nesrečna Dora iz stare hrvatske rodovine Arlandovcev, ki se je omožila z Andrijo Heningom prvim, in zapustila svojim potomcem Susjedgrad in Stubico, a njena vnukinja Katarina, mati mojega moža, se je omožila z gospodom Tajfenbahom, na katerega je prešlo ime in imetje Heningovcev. Dosti sva se moj soprog in jaz trudila in potrošila denarja, da rešiva Susjed in Stubico iz razbojniških rok velikašev, ki so na nepošten način izsilili od novega kralja Ferdinanda darovalno pismo. Izrinili smo srečno iz dedščine vsiljenca Španjolca don Pedra de Laza, nasilnega škofa Simona Erdedija, lutrškega barona Ivana Ungnada in generala Kacijanarja; ko pa je temu izdajalcu knez Nikolaj Zrinjski po pravici razklal glavo, se je polastil vsega premoženja kraljevi fiskus, iz čegar krempljev smo težko izvili komaj Susjed in Stubico, a

Želin smo morali pustiti v tatinskih rokah Bakača. Toliko trpljenja smo prestali, toliko izgubili, sedmero otrok sem nosila pod srcem in toliko se trudila, sina jedinca izgubila, izgubila moža, a od šestih hčera so se omožile še le tri, uboga sem vdova — sedaj pa se šopiri po našem starem gnjezdu skobec in hoče izpodriniti mene sivo revico, ubogo vdovo — kdo? Moj sorodnik, prvi sodnik ogrske krone — Andrija Bator. Gorje deželi, kjer je pravica v takih rokah. Toda pišite, gospod Palfi, svojemu gospodarju, da računi slabo, pišite mu, da ima stara Heningova trdo glavo, da je Heningova proučila vse svoje pravice, katere so shranjene v oni srebrni škrinji, da ve za vse vaše latinske finte, kakor kak prokurator, in da je ne boste peljali žejne preko vode, recite mu, da so na moji strani junaki zeti Mihael Konjski, Matej Kerečen in Štefan Gregorjanec, sin podbana Ambroža. Če pa preostaja Batoru poleg vojevanja s Turki še časa za boj z žensko, dobro, potem pa bo tudi Uršula izstrelila bombo v to nepošteno sodniško mero, ker je hči Mekniceja, krajiškega vojvode. Ali čemu se prepiramo tu. Jaz sem že lansko leto vložila dve tožbi. Jedno je oddal moj zet Mihael na Martinovo banu Petru Erdediju proti Batorovcem, a drugo proti Jurju Vsesvetničku sem lastnoročno poslala na dan svete Jelisave, kraljevi svetlosti v Požun. Kralj je odredil preiskavo. Naj odloči najpreje sod, potem pa, če treba puška.

Plemenitemu gospodu Palfiju je bilo čudno pri srcu, ko je taka ploha lila iz ust Heningove na njegovo glavo. Z izbuljenimi očmi je zrl v to čudno ženo, ki je

Nemški cesar Viljem II. je prišel 6. t. m. na Dunaj obiskat našega cesarja. Pri tej priliki sta vladarja utrdila prijateljsko zvezo nemške države z Avstro-Ogrsko in brzojavila italijanskemu kralju Viktorju Emanuelu, da vstrajata v trozvezi z Italijo. Italijanski kralj je takoj odgovoril, da ostane „zvest prijatelj.“

Ruska „duma“ je v neprestanem boju z vlado. Poslanci jo pozivljajo, da odstopi, ker ni mogla izposlovati oproščenja vseh političnih zločincev. „Duma“ in vlada sta se izrekli za odpravo smrtne kazni.

Atentat na španskega kralja. 31. maja se je poročil 21letni španski kralj Alfonzo z batenberško princezo Eno, ki je rodom Angličanka. Ko sta se peljala iz cerkve, je vrgel neki anarhist bombo v cvetličnem šopku z drugega nadstropja neke hiše proti vozu. K sreči se je voz z mlado-poročencema bil zaradi navala in hrupnega pozdravljanja ljudi, za trenotek ustavil, da je padla bomba med zadnja konja in prvi kolesi. Ubitih je 24 ljudi, ranjenih pa 50. Kralj in kraljica pa sta nepoškodovana. Policija je zasačila par dni pozneje morilca, ki pa se je pred aretacijo ustrelil. Bil je član mednarodne družbe anarhistov, ki načelno nasprotujejo vsaki vladi, zakonom in državnemu redu. Za anarhistični položaj mislijo največ doseči, če morijo visoke glave — ministre in vladarje.

Iz Črnega vrha nad Idrijo.

Dobri zobje so za vsakega človeka nekaj zelo važnega. Saj vemo vsi, kako nerodno je kazati svojemu bližnjemu prazna usta ali pa — škrbine. Prikupljivost, na katero mora brez dvoma gledati vsak, posebno dekleta, zahteva lepo, zdravo zobovje, — Glavna naloga zob je prežvekovati hrano. Kdor nima zadostnega števila zob, ne more zavživati marsikaterih bolj trdih jedil, a če jih uživa, pridejo v želodec v premalo razkosanem stanju. To je tudi mnogo krivo, da ima dandanes toliko ljudi pokvarjena prebavila, ki so nemalokrat vzrok nevarnih želodčnih bolezni, prezgodnje smrti. — Zdi se, da smo pri nas na kmetih, kakor v marsičem, tudi v tem oziru še za petdeset let nazaj. Koliko je ljudi, ki zaupajo kakemu mazaču, če tudi jim ne izdere bolnega, temveč, kar se je že večkrat zgodilo — zdravi zob! Kako malo gledajo v tem oziru naši stariši na srečo svojih otrok! Kako malo skrbi pri nas odrasla mladina, da si ohrani zdrave zobe; spomni se jih navadno le takrat, ko ji zobne bolečine ne dajo spati celih noči. — Bodimo odslej drugačni. Skrbimo vsak po svojih močeh, da si ohranimo zdrav ta veliki božji dar. Naj bi ne bilo Črnovršča, ki bi ne dal preiskati zobovja zobozdravniku. Zapomnimo si, da se tudi zoba, ki

razžarelih lic, sevajočih oči hitro korakala po sobi, v kateri so se čule samo gospodinjine stopinje po kamenitem tlaku in težko dihanje njene razjarjene duše. Hipoma se Madjar nečesa domisli.

Vaša milost, pritrdi kratko, žal mi je od srca, da sem Vam dal nehote povod le tolikemu razburjenju. Vi ste poštenjakinja, vdova, mati ste. Krivica Vas boli, in to je tudi prav. Govorili ste važne, težke besede, našteali velike krivice, in ker cenim vaš plemeniti gnjev, nočem o njih dvomiti. Moj milostljivi gospodar mi je natanko razložil, odkod pride in čigava je pravica na Susjedu in Stubici. Čeprav se vse krivice, katere ste doživeli tu, ne morejo prištevati na rovaš mojega velemožnega gospodarja, marveč v veliko večji meri neredu, ki je zavladal v kraljevini in v Ogrski po nesrečnem porazu pri Mohaču, priznava in obžaluje gospod kraljevi sodnik, da je tudi on morda nekoliko kriv, a ne iz zlobnosti, ampak kriva je veliko bolj razburjena in pokvarjena doba in lažnjivo poročanje ničvrednih služabnikov. Žal mu je in trdna je njegova volja vse popraviti. Jaz sem zato poslanec miru in prosim Vas, milostljiva gospa, da me nekaj časa mirno poslušate.

Palfi je umolknil in čakal, kaj mu odgovori Uršula.

Govorite hitro, kratko! odvrne žena, ne da bi kaj pogledala poslanca, prekriža roke in začne gledat skozi okno na ravnico. Nato doda Madjar:

Imetje, o katerem govoriva, je Susjed in Gornja Stubica, veliko je in plodno. Razprostira se od vasi Stenjevec do štajerske meje na Sotli in od Stupnika blizo do Bistrice. Tu so njive, livade, vinogradi, gozdi,

pašniki, pristava, kleti, mlini, dve trdni grajščini in veliko število močnih, delavnih kmetov. Ni zato čudno, če so se že mnogi tega premoženja polakomnili, sicer pa ni dvojbe, kdo ima do njega pravico. Po nasledstvu pripada polovica Heningovi, polovica pa Batorovi rodbini, ker je pokojna gospa Katarina bila rojena Rozgonj, a mati gospoda kraljevega sodnika je bila v daljnem sorodstvu s Heningovci. Sicer pa se je to nedvojbeno pravo silovito kršilo, kakor ste sami rekli, v onem nesrečnem času, ko sta se Ferdinand Habsburški in Ivan Zapolja bojevala za ogrsko krono, dočim je med tem po kraljevini Turčin pobiral davek. Težko je v taki nasilni obraniti tudi najgotovejšo pravico. Kadarkoli poseže vladar po novi kroni, mu je vedno prva skrb, pridobiti si kolikor več močnih pristašev, in v njihovo korist in svojo hoče brez reda iztrgati kak list iz knjige pravičnosti. Ni mu mari sredi takega strankarskega boja, kaj je pravično, bolj se drži načela: „Dam ti, da mi daš“. Moj gospodar je bil pristaš Ferdinandov, kakor tudi pokojni gospod Andrija Hening, ali kakor se je preje imenoval po svoji obitelji Tajfenbach, kar je pa tudi popolnoma naravno, ker je bil nemškega pokolenja. Toda kralj Ferdinand je poklonil premoženje svojemu konjarju, kar ni nič čudnega. Španjolec je jezičav priliznjene in vedno poleg kralja. Potem ga je dal Simonu Erdediju, zagrebškemu škofu; tudi to ni čudno. Erdedijeva rodbina je bogata, mogočna, junaška, a malokateri izmed njih je bil toli trd in nezlomljiv, toliko vstrajen in drzen, kakor pokojni škof Simon, glavna podpora Ivana Zapolje v Hrvatski in tudi Ferdinand bi mu bil

nas še nikdar ni bolel, lahko že oprijemlje nalezljiva gniloba, ki jo more odpraviti le veščak. Tak zob ozdravi zdravnik mnogo lažje, kakor onega, ki ti je že prizadejal bolečine.

„Saj zdravnika bi že plačal, a pot v mesto preveč stane“, bode oporekal marsikdo. Res je tako. Črnovršci smo precej zapuščeni od vsega sveta. Če kdo pri nas nevarno zboli, gotovo umrje, predno dospe zdravnik iz oddaljene Idrije, Vipave ali Logatca. — Ali kako potreben bi bil v Črnem vrhu zdravnik! Ko bi imeli vsaj brzjav, da bi mogli koga hitro priklicati! Po Koroškem je telegrafična postaja skoraj v vsaki vasici! Pa kaj, Slovenci smo; našemu c. kr. poštному ravnateljstvu v Trstu se ne zdi vredno, pospešiti še tolipotrebno nastavo poštnege sela in poštних nabiralnikov. O, če bi bili mi kaki gornještajski Nemci, kaj bi že vse imeli Črnovršci!

Nadučitelj je pisal v Ljubljano izvrstnemu zobozdravniku, naj bi prišel za par dni tudi v Črni vrh. Upamo, da se bode odzval gospod doktor vabilu zanesljivo. Zavednega Črnovršca dolžnost bode, da si magari od ust odtrže ter pripravi denar za lepo prilžnost. Dan in kraj bomo naznanili pravočasno v „Notranjcu“, pa tudi pred domačo cerkvijo.

še več dal kot Susjed in Stubico, samo da bi ga pridobil za Habsburško stranko. O generalu Kacijanarju je mislil, da je zmožen in močan, da izžene Turke, dokler se ni izkazalo da je podkupljen od Turkov. Povsod se je vprašalo, kdo je koristil novemu vladarju, nikakor ne, kdo ima večjo pravico. — Naposled so zopet premagali Batorovci in Heningovci vse vsiljence. Leta 1559 je potrdil kralj Ferdinand v Lincu Batorovi in Heningovi obitelji posest Susjeda in Stubice.

Da, doda gospa Uršula in krene malo z glavo, vsaki obitelji polovico dohodkov in to, dokler bo kaj moških in ženskih potomcev.

Kako pa se je to napravilo, kdo jeto dosegel, plemenita gospa?

I Batori i moj pokojni soprog, oba objednem.

Resnica, odvrne Palfi, i Batori i Andrija Hening sta predložila kralju prošnjo. A to zmago Vaše pravice — oprostite mi Vaša milost — je prinesel v prvi vrsti ugled vrhovnega sodnika kraljevine Ogrske. Moj gospodar želi, da sedaj, ko je kralj Ferdinand premagal Ivana, ostane pravo rodbine trdno in stalno, niti na misel mu ne pride dotakniti se one polovice, ki pripada rodu Heningov.

Tako je, pravi gospa in se obrne, imetje je nerazdeljno in rodbinsko, dohodek in užitek se ima med naši rodbini po polovici razdeliti. Tak je smisel kraljevega darovnega pisma, tako se je tudi dogovoril moj ranjki gospod z Batorom v Stubici.

Da, da, odvrne Palfi nekoliko vznemirjen.

(Dalje prihodnjič.)

Domače vesti.

Vilharjev spomenik se slovesno odkrije v nedeljo, dne 12. avgusta t. l. Za to priliko se pripravlja v Postojni velika slavnost z ljudsko veselico, ki jo prirede postojnska in razna druga okoliška narodna društva. Priprave za to slavnost, ki obeta biti največja, kar se jih je kdaj priredilo na Notranjskem, so že v najboljšem tiru. Čisti dohodek je namenjen skladu za Vilharjev spomenik. Nadejati se je, da se bodo z dohodki te veselice pokrili vsi stroški za spomenik. Cenjena narodna društva se vljudno prosijo, naj na dan 12. avgusta ne prirejajo svojih veselic, marveč se naj raje udeležijo odkritja Vilharjevega spomenika v Postojni ter s svojo udeležbo povečajo sijaj slavnosti. Kakor čujemo, se nameravajo Vilharjeve pesmi, ki so že popolnoma pošle, izdati v II. izdaji. To je prav pametna ideja, zakaj vsak Slovenec bo pač rad segel po pesmih notranjskega slavca.

Odkritje Vilharjevega spomenika, ki se ima v Postojni vršiti dne 12. avgusta, že sedaj zanima vsa slovenska narodna društva, med njimi pa seveda najbolj naša notranjska vseh strok. Na slavnosti bi pač ne smelo ne jedno društvo manjkati. Prijatelj našega lista nam v tej zadevi piše: „Vilhar je bil prireditelj prvega slovenskega tabora na Kalcu, kjer je na tisoče mož vseh slojev, večina pa kmetov zahtevalo enakopravnost slovenskega jezika. Postojnska slavnost naj bi bila pravi ljudski tabor izključno narodnega značaja. Vsa naša društva naj bi se je udeležila korporativno. Vsi sloji naj prihite častit najboljšega sina. Posebno kmetje iz vseh krajev naše Notranjske naj bi se je udeležili. Po vseh cestah, ki vodijo v našo Postojno, naj bi se vrstil na jutro odkritja voz za vozom kmetjskih mož in fantov, žená in deklet. Slovenska zastava na vozu naj kaže, da roma ta vesela družba poslaviti Vilharjev spomin.“

Vilharjevemu spomeniku v Postojni v korist je priredilo del. pevsko društvo „Slavec“ v areni ljubljanskega „Narodnega doma“ dne 3. junija na binkoštno nedeljo veliko pomladansko veselico, ki je v vsakem oziru krasno uspela. Prostrani restavracijski vrt in obsežna arena sta bila do zadnjega kotička zasedena. Zabave se je udeležnikom nudilo kar največ. Poleg izbornega zborovega petja pod vodstvom vstrajnega pevovodje g. Benišeka nam je posebno omeniti soliste gg. Dražil, Kranjc in Rus. Šaljiva pošta, umetalni ogenj, srečolov z nebrojnimi krasnimi dobitki, vse to je povečalo sijaj kakor tudi gmotni uspeh te prireditve. Skupna preplačila so znašala 40 K 20 vin.

Ilirsko-bistriški Sokol namerava prirediti dne 15. julija t. l. veliko ljudsko veselico z javno telovadbo s sodelovanjem raznih sokolskih in pevskih društev iz Sušaka, Reke, Opatije, Volovskega, Podgrada, Postojne itd. Da se toraj ne bi priredila ta dan kakošna druga veselica na Notranjskem, prosimo društva in druge slavnostne odbore, da se ozirajo pri svojih prireditvah na to že določeno veselico v Ilirski Bistrici.

Iz postojinske okolice. V zadnji številki „Notranjca“ smo v poročilu o izletu košanskega pevskega društva v Orehek pomotoma pozabili omeniti, da je nastopal tudi orehovški mešani zbor pod spretnim vodstvom tamošnjega nadučitelja g. A. Turka. Ta zbor je istega popoldne prednašal s preciznostjo in čuvstvom mnogo pevske točke. Žel je pri navzočih zaslužen priznanje ter moral na splošno zahtevo več točk ponoviti. Posebno humorja polna pesem „Potrkan ples“ je zelo ugajala. Toraj čast — komur čast.

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani letošnja velika skupščina se bode vršila najbrže v Logatcu prve dni meseca avgusta. Kakor se nam poroča od tod se je vsestransko z veseljem pozdravila ta družbina namera v seji odborov obeh tamošnjih podružnic, koje seje so se tudi vdeležili zastopniki občinskih odborov Gorenjega in Dolenjega Logatca ter vseh narodnih društev.

V Dol. Logatcu so čutili potres v nedeljo zvečer t. j. 3. t. m. ob 9. uri 5 min.

Zblaznela je 37 let stara Helena Žagar, službojoča v hoteju pri ogrski kroni in doma iz Fare na Kočevskem. Prepeljali so jo v deželno blaznico na Studencu.

Požigalec. V soboto je pogorela hiša g. Ivana Lampeta v Črnem vrhu nad Idrijo do tal. Skode ima Lampe 2000 K, gostač Blaž Rupnik iz Zidišča pa 500 K. Zavarovalnica znaša pri Lampetu 1600 K, pri Rupniku pa 200 K. Ker je gostač Jernej Čuk iz Koševnika jako sumljiv, da je zanetil ta ogenj, so ga izročili sodišču v Idriji.

V Starem trgu pri Ložu je upepelil dne 2. junija t. l. požar, katerega so povzročili najbrže otroci, desetim gospodarjem 26 poslopij tekom ene ure. Poslopja so bila večinoma s slamo krita. Močan veter, ravno pred nevihto, je onemogočil uspešno gasilno akcijo. Zgorelo je skoraj vse orodje, obleka in oprava. Škoda znaša 93.000 K. Posamezniki so le za majhne svote zavarovani. Darila in podpore naj se pošiljajo občinskemu uradu v Starem trgu pri Ložu.

Iz Zagorja. Vol poškodeval se je Jožetu Sedmaku iz Zagorji na paši tako, da ga je moral ubiti. Bodel se je namreč z drugim volom, ki ga je sunil v neki podmol. Pri padcu si je zlomil križ. Vol je bil vreden 400 K. — Vojaki bodo imeli letos pri nas vaje in sicer pridejo 28. t. m. domobranci iz Ljubljane ter ostanejo menda en mesec tukaj. Polk bode razdeljen v Št. Petru, Zagorju in Knežaku.

Iz Št. Petra. „Notranjec“ št. 21 ima neko poslano, v katerem se je tukajšni mesarski mojster g. Franc Zaplata nekam zaletel, brez da bi bil dopis iz Št. Petra v „Notranjcu“ št. 20 dobro prečital in premislil. V dopisu se čita: „Vedno je bilo pri nas veliko pomanjkanje vozov. Sedaj sta si oskrbela g. Matija Zafred in mesar g. Zaplata nove vozove.“ Stem je hotel dopisnik le popotnike opozoriti na to, v korist imenovanih gospodov. Dopisnik pa tudi omenja, da sta bila v Št.

Petru preje dva mesarja, ker je pa eden odšel, in je ostali prevzel mesnico, pa diktira sam ceno, kakor se mu ljubi itd. Gospod Zaplata, sami morate priznati, da je vest, katero je prinesel „Notranjec“, popolnoma utemeljena in vse, kar je poročal dopisnik, je resnica. Res je, da ste takoj po odhodu mesarja, Matija Gam v teku tedna dvakrat ceno mesu povzdignili, kajti 1 kg mesa je stalo preje 60 kr. Zvišali pa ste ceno na 64 kr. in zopet čez kakih 5 dni na 68 kr. in to je 1 K 36 h. Gotova resnica je pa tudi, ako je v kraju samo jeden mesar, da bode tako priliko izkoristil. Gospod Zaplata, prepričani ste lahko, da Vam tukajšnje občinstvo čisto nič ne zavida te ugodne prilike pri obrtu. Vedite pa, g. Zaplata, da se od trgovca zahteva uljudno in potrpežljivo obnašanje do odjemalcev, ako hoče dobro izhajati. Pomisliti je pa tudi treba, da v Št. Petru prebiva tudi veliko takih, ki ne gledajo le na ceno, ampak več na vrednost in snažnost blaga. Ne mislite pa tudi, g. Zaplata, da bodo Šentpeterčanje meso jedli kakoršnokoli bode. Uže čez trideset let sta bila v Št. Petru po dva mesarja, zatorej bodeta tudi zanaprej dva mesarja s primerno ceno izhajati zamogla.

Iz Št. Petra. Za binkoštno praznike se je odprla v Št. Petru še druga mesnica, kjer se seče meso po 1 K 28 v; znamo torej ne samo predbacivati ampak tudi delati! G. Zaplata pravi sedaj baje, da bode sekal on meso po 1 K 20 v, iz česar se vidi, da on noče imeti konkurence in da je govoril vsled tega v „izjavi“ neresnico.

Prosveta.

Slovensko sokolstvo. Lani se je ustanovila zveza slovenskih sokolskih društev, ki ima nalogo po enotnem načrtu okrepiti slovensko sokolsko organizacijo. Vkljub sporom, ki so malo ovirali ustanovitev, je „Zveza“ izvršila svoje prvo upravno leto prav častno. V Brežicah, kjer se s pomočjo vlade še drži nemčursko gnjezdo kot trn v slovenskem telesu, je imela o binkoštnih občni zbor. V „Zvezi“ stoječa društva so se okrepila, v Kranjski Gori in Domžalah sta se ustanovila nova „Sokola“, čule pa so se tudi tožbe, da nekaj društev spi in da treba pritegniti učiteljstvo in dijaštvo sokolskemu delu. V „Zvezi“ je zdaj 22 sokolskih društev in eno žensko telovadno društvo. Vaditeljski zbor se je na znotraj uredil in uvedel nadzorstvo nad telovadbo v zvezinih društvih. V „Zvezni“ odbor so izvoljeni: starosta brat dr. Ravnihar, podstarosta brat dr. Rybář, načelnik brat dr. Murnik. Prihodnji občni zbor se vrši najbrž v Trstu. Binkoštni pondeljek se je izvršilo razvitje zastave brežiškega „Sokola“. Zbranih je bilo 500 Sokolov, nešteto pa občinstva — največ kmetškega stanu iz brežiške okolice. Prišlo pa je tudi 1000 Hrvatov. Prvič so v Brežicah vihrale slovenske zastave in se javno glasila slovanska pesem, sokoli pa so korakali z razvitimi zastavami skoz mesto. Nemci so le iz kotov zabavljali in žvižgali.

Zaveza jugoslovanskih učiteljskih društev, ta krepka organizacija našega učiteljstva, je o binkošti zborovala v Šoštanju. Na lepo uspelem zborovanju se je na novo utrdila. Po predavanju nadučitelja Šijanca je vsprejela „Zaveza“ predlog, ki pozdravlja misel o nerazdeljenem šolskem pouku, po katerem naj bi bila šola le dopoldan, zato pa malo dalje kot sedaj, popoldan pa ostani prost. Utemeljilo se je to stem, da popoldanski pouk vsled utrujenosti učitelja in otrok ne izda mnogo.

Ljubljanski občinski svet je sklenil v svoji seji z dne 6. t. m., da bode vse svoje uradne listine kolekoval z 2 vinarskim narodnim kolekom „Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“. Kdaj sledijo temu vzgledu naše notranjske občine na čelu jim narodna Postojna?

Narodno gospodarstvo.

Občni zbor kranjske kmetijske družbe se je vršil v četrtek 7. t. m. ter se ga je vdeležilo okrog 90 družabnikov. Natančno poročilo smo morali radi obilega gradiva odložiti za prihodnjo številko.

Delovanje avstrijskega mlekarškega odbora. Predlanskem se je vršil na Dunaju več dni trajajoč mlekarški shod, ki je med drugim izvolil stalni mlekarški odbor, ki naj se od časa do časa sestaja in ukrepa o vseh možnih potrebah avstrijskega mlekarstva. Ta odbor naj bi tudi dajal ministrstvu in drugim oblastem prepotrebne nasvete in priporočila. Pretečeni mesec je zopet zboroval. Važna točka, ki tudi nas zanima, je bila razprava o takozvanih mlekogledskih društvih. Pisali smo že v našem listu o njih in dejali, da so ista najboljša opora danskega mlekarstva in da je njihova prva naloga nastavljanje mlekogleda. Pri seji mlekarškega odbora se je poročalo o delovanju in o uspehih avstrijskih mlekogledskih društev, ki so šele v prvih začetkih razvoja in menda skoz in skozi le poskusi. Po daljšem razgovoru se je sklenilo kar najbolj podpirati ustanavljanje mlekogledskih društev. Kjer že ni možno upeljati popolnih mlekogledskih društev, naj se uvede vsaj stalne mlečne poskušnje. Pozivlja se ministrstvo, da stvar podpira.

Tečaji za molžo in živinorejo. Na mlekarškem shodu se je govorilo tudi o tem, kako bi se razširil pouk o molži in živinoreji. Sklenilo se je pozvati kmetijske družbe, da prirejajo 6—8 in kjer le mogoče 14dnevne tečaje za molžo.

Kozam je treba krmo dajati v manjših šopih, po 7 do 8 krat na dan. Če jim pokladamo preveč naenkrat, rade izbirajo in puščajo polne jasli. Ko pa dajemo po malem, vidimo, da kozam nič ne ostaja in da se dobro nasitijo.

Volneno obleko, ki je zmečkana in nagubana, poravnamo, ako jo obesimo za nekaj časa v klet. Močno pomečkane dele je treba poprej pomočiti s cunjjo, kakor pred likanjem. Zmečkane, volnene obleke ne smemo likati, ker postane lahko mastna in se sveti.

Novo sredstvo zoper peronosporo rabijo na Francoskem in v Švici, ki se imenuje nevtralni očetno-kisli baker. To sredstvo se v vodi raztopi in ga zato priporočajo, ker mu ni treba primešavati apna ali sode. Na sto litrov vode se dene tri četrt do jednega kilograma zgoraj omenjene tvarine, katera se v vodi takoj raztopi in lahko tudi takoj rabi. Kilogram nevtralnega očetno-kislega bakra stane 1 K 60 h.

Črnilo se spravi iz perila, ako se položi del z madežem za 5—10 ur v vročo vodo, kateri se pri-dene bencina. Nadalje se spira, kakor navadno perilo. Z bencinom je treba oprezno ravnati, ker se rad vname. Vlti ga smemo šele, ko smo vodo odstavili od ognja.

Najboljša voda za zalivanje je deževnica, ker je čista in je sprejela mnogo zraka. Deževnica z lahkoto sprejema snovi, ki jih rabijo rastline za hrano. Kjer je le mogoče, naj se nabira voda, ker je dragocen pripomoček za gojenje rastlin. Posebno posejane grede in mlade rastline naj bi se zalivale z deževnico. Izvrstno sredstvo je deževnica za napravljjanje onih tekočin, ki nam služijo za uničevanje mrčesov.

Milnica (žajfnica) se navadno zlije proč, ko se opere perilo, ker ljudje ne vedo, da se da s pridom uporabiti. Prav dobro nam služi milnica za pognojenje sadnega drevja, trt in travnikov, kakor tudi za uničevanje glist v gredah in cvetličnih posodah. Ko se polijejo grede z njo, pridejo gliste na površje, kjer jih lahko odstranimo. Milnica prežene tudi gosenice, bolhe in uši z rastlin, ki se škrope z njo.

I. avstrijski zadružni shod.

(Izvirno poročilo.)

V zadnjem desetletju se je začela tudi v Avstriji razvijati po nemškem vzgledu zadružna misel in danes imamo okoli 4000 zadrug najrazličnejše vrste. Da se pogovore o skupnih težnjah, da si napravijo skupen načrt za bodoče in da končno sporoče v resolucijah želje in zahteve oblastem, so se zbrali pretečeni terek in sredo zastopniki avstrijskih kmetijskih organizacij na I. avstrijskem zadružnem shodu. Prostrana dvorana nižjeavstrijskega deželnega zbora je bila malone natlačeno polna. Na predsedniških mestih je sedela cela vrsta mož, ki so zastopali te in one oblasti, v dvorani pa so sedeli kmetje poleg graščakov, baronov, visokih uradnikov. Ti so bili ene misli: Pomagati zadružništvu na boljše noge.

Udeležilo se je priredbe največ Nižjeavstrijcev, kar je že z ozirom na kraj zborovanja čisto jasno. Videli pa smo, da so se to pot udeležili sboda tudi Čehi, kateri nimajo navade sodelovati pri takih „avstrijskih“ manifestacijah. Izredno veliko — 30—40 — je bilo navzočih tudi Slovencev, za katere pa ni tako čudno, da so se udeležili; saj imamo ravno mi poseben talent delati „štafažo“ povsod tam, kjer se gre za kako patrijotično avstrijsko stvar, pa naj je že ista gospodarskega značaja, ali pa veteranska parada.

Splošen utis, ki ga imamo od shoda, je še dosti dober. Navadno smo šli s takih „avstrijskih“ shodov poparjeni in kakor osleparjeni. Vedno smo čutili, da so nas Nemci zopet na novo „potegnili“. Tukaj pa so bili cel čas gospodarji v zbornici — Čehi. Kar so oni hoteli, to se je sklenilo. Njim se imamo tudi Slovenci zahvaliti, če bomo sadu tega shoda vsaj nekoliko udeleženi. Sicer smo se Slovenci sami na tem shodu popolnoma blamirali. Eni — neklerikalni zadružniki — sploh niso ničesar govorili. Zadovoljili so se največ s tolažbo, da so oni v marsičem daleč pred Nemci. Drugi — klerikalni Slovenci — so posegli dejansko vmes in hoteli na jako slab način poučevati drugorodne zadružnike o dobrotah konsumov. Pri tem so naleteli na nepopisen odpor in spravili še druge Slovence v čudno luč.

O vspehih shoda se danes ne more še veliko govoriti. Gotovo je, da se bo vlada, ki je bila zastopana po ministerijalnem svetniku dr. Ertlu, ozirala in upoštevala mnjenja, ki so se na njem izražala. Notranjci se pa moramo že naprej zavarovati, da se našega zadružništva ne meče v isti koš s konsumarskim; kajti popolna blamaža, ki so jo doživeli konsumarji na Dunaju, niti najmanj ne sme škodovati dobremu imenu slovenskega zadružništva.

Ena najvažnejših resolucij, ki so bile na shodu sprejete, je ona češkega voditelja Jana Sedlaka, ki zahteva zadružni pouk v maternem jeziku od ljudskih do visokih šol. Povdarjamo, da je bila njegova resolucija enoglasno sprejeta. Agrarni Nemci so z njo oficijelno pripoznali opravičenost narodne avtonomije v kulturnih vprašanjih.

Zanimivo je bilo poročilo o zadržnem nakupu in prodaji. Dr. Türk se je potegoval za deljenje dela v tem smislu, da naj je kreditno zadružništvo od drugega kmetijskega zadružništva strogo ločeno. Poročevalec Kerbler je predlagal, da naj se zadržnim potem kupuje in prodaja le tam, kjer treba iztrebiti nepošteno in oderuško trgovino. K tej točki govori še ravnatelj „Zadružne zveze“. Skoraj neverjetno se nam zdi, kako ga je mogel dr. Krek spustiti v javnost s takim poročilom. Ker se hočemo z njegovim nastopom še podrobneje pečati, omenjamo danes le, da je bil njegov predlog, ki je priporočal konsume, skoraj enoglasno odklonjen.

Dr. Weden iz Prage poroča o vprašanju pokritja izgub pri zadržgah z omejenim poroštvom. Zahteva visoke deleže, skrb za trdne rezervne zaklade. V pravila pa naj se sprejme določbe, ki omogočujejo predstojništvu, da se še po nastopu insolvence izognejo konkurzu s tem, da zviša občni zbor zadržne deleže.

Ustanovitev centralne avstrijske zadržne blagajne, kakoršno so si želeli Nemci na Dunaju, se je na predlog Čehov odklonila.

(Dalje prih.)

Po svetu.

Ali ima solnce kak vpliv na ljudi? Profesor Lugeon je skušal s pomočjo dolgotrajnih raziskavanj odgovoriti na to vprašanje. Opazoval je prebivalce ob reki Reni in dognal, da prebiva na solnčni strani 34.000 duš, na senčni 20.000. Zanimivo je, da se prebivalci na obeh straneh med seboj močno razlikujejo. Na solnčni strani so ljudje veliko bolj izobraženi in tudi bolj premožni kot na nasprotni strani. Teh lastnosti se ti „solnčni plemenitaši“ jako zavedajo, ter smatrajo prebivalce na senčni strani za manj vredne in neradi ž njimi občujejo.

Vozove za bolnike so upeljali na pruskih železnicah. Vozovi so jako praktično urejeni in služijo sicer kot navadni vozovi. Le v slučaju, da se ima peljati bolnik, se voz zanj primerno preuredi. Vanj se postavi mehka postelja, umivalnik z vsemi pripravami, vrč za vodo itd. Poleg tega se vozijo v vlaku posebej za to določeni uradniki, ki imajo v oskrbi oddelek za bolnike. Tudi na južni železnici bi ne škodovalo, ako bi se upeljalo kaj takega. Velikokrat se namreč pripeti, da bolnik ne dobi niti svojega kupeja in da ga kratkomalo potlačijo med druge, kar pa ni v korist niti bolniku, niti drugim potnikom, še manj pa v čast železnici sami.

Metrski merski sistem uvedel se je v Ameriki. Tudi na Angleškem in v angleških kolonijah ga utegnejo uvesti. To bo za svetovno trgovino znatna olajšava.

Darovi za Vilharjev spomenik.

Gospod Milan Žnideršič v Matenjivasi: kegljanje 3 K 50 h; popust na ceni kozliča mesar g. Žnideršič 3 K; vesela družba pri igri 1 K 52 h, skupaj 8 K 02 h; v gostilni gospe F. Mislej v Postojni nabrano 4 K 03 h; g. gimn. prof. Perušek v Ljubljani 5 K; g. nadučitelj Pavčič v Kostanjevici 2 K; g. Avgust Bele, Unec 5 K; g. Anton Čeč, žel. mojster, Gor. Ležeče, 2 K; g. dr. Alojzij Kraigher, Bovec, 10 K; gosp. Može Ivan, Vipava, 10 K; g. Pegan Al., c. kr. notar v Idriji 10 K; g. I. & A. Majdič, Trata, 5 K; g. dr. Ipavec Benjamin, Gradec, 10 K; g. Žagar Ante, Prezid, 2 K; g. dr. Tuma Henrik v Gorici 10 K; g. Dekleva Leopold v Košani 10 K; gosp. Dekleva Janko, Britof, 5 K; g. Flis Anton, Vrhnika, 5 K; g. dr. Mayer Ernst, Logatec, 2 K; slav. bralno društvo v Orehku 10 K; g. dr. Gregorič Viktor, Senožeče, zgubljena stava 5 K; g. Hlarišič Ignacij, c. kr. poštni oskrbnik v Opatiji 10 K; g. Kremenšek Janda, c. kr. okr. glavar, Logatec, 5 K; g. Guttman Emilja v Gorici 5 K; g. Stekar Štefan, Ajdovščina, 5 K. Srčna hvala!

Odbor za Vilharjev spomenik.

Tržne cene v Ljubljani.

Semena:

Domača detelja	od K 100.— do K 102.—
Lucerna	» » 120.— » » 130.—
Laneno seme	» » 27.— » » 29.—

Fizol:

Rudeči ribniški	» » 27.— » » 28.—
Prepeličar	» » 26.— » » 28.—

Žito:

Pšenica	» » 17.— » » —.—
Rěž	» » 14.40 » » —.—
Ječmen	» » 16.— » » —.—
Oves	» » 19.— » » —.—
Ajda	» » 13.— » » —.—

Kože:

Goveje z rogmi vred	» » 100.— » » 114.—
Telečje	» » 135.— » » —.—
Svinjske	» » 400.— » » —.—
Lisičje	» » 9.— » » 10.—
Kunine (belice)	» » 32.— » » 38.—
» (rumenice)	» » 45.— » » 56.—
Dihurjeve	» » 6.— » » 6.50
Vidrne	» » 24.— » » 25.—

Za 100 kilogramov.

Za par.

Loterijske številke.

Dunaj, 2. junija 21 19 59 64 1
 Gradec, 2. junija 78 7 86 53 29

Mala naznanila.

Vsaka vrstica v teh oznanilih stane 20 vin. Pri večkratni objavi se dovoli primeren popust. Denar je poslati naprej. Plača se lahko tudi s pismenimi znamkami.

Landauer še dobro ohranjen se ceno prodaja v Postojni hišna številka 110.

Žitočistilnik še dobro ohranjen in ena **kopirna stiskalnica** za urade se ceno prodaja. Več o tem pove **Jože Šibenik**, ključavničarski mojster v Postojni.

Sirar, samec z večletno prakso išče službe. Več pove upravništvo „Notranjca“ v Ljubljani, Breg št. 12.

Slikarskega učenca sprejme **Josip Inocente**, slikarski mojster v Postojni.

Cementne cevi razne velikosti so po zmernih cenah naprodaj pri **Jos. Dekleva** v Postojni.

Izurjen strojni kurjač usposobljen za to delo išče službe, nastopi lahko takoj. Natančneje o tem pove **Matevž Milharčič** v Postojni.

Trgovska pomočnica, z najboljšimi spričevali, stara 22 let, išče druge službe. Kdo? pove upravništvo „Notranjca“ v Ljubljani, Breg številka 22.

Velika kovačija z enim mehom, ležeča ob okrajni cesti med Rakekom in Prezidom (Hrvaško), odda se takoj dobremu kovaču s stanovanjem vred v najem. V bližini se nahaja graščina Šneperk, ena parna in več drugih velikih žag. Za dobrega in pridnega kovača toraj zaslužka vedno dosti. Poleg kovačije ima tudi kolar svojo delavnico. Natančneje pogoje pove **Ferdo Wigele**, učitelj, Staritrž pri Rakeku (Notranjsko).

Kašelj. Kogar kašelj nadleguje, naj rabi okusne in olajševajoče **Kaiserjeve prsne karamele**. 2470 notarsko poverjenih spričeval nam dokazuje, kako uspešno se jih rabi zoper kašelj, hripavost, katar in zaslinjenje. — Zavitek 20 in 40 vinarjev. — Edino pristne so one, ki imajo varstveno znamko »Drei Tannen«. Zalogo ima **J. Hus**, lekarnar v Vipavi.

Napravo apna odda po dogovorjeni ceni gospodarski odsek na Razdrtem. Leonh. Del-Linz, načelnik.

Esenca za kurja očesa. Najbolje sredstvo proti **kurjim očesom, debeli koži, bradavicam** itd. Steklenica z rabilnim navodom 70 h razpošilja: **Lekarna pri Mariji Pomočnici** v Vipavi.

Aparat za proizvodnjo plina za 14 m³, h kateremu spadati 2 peči, 16 svetilk, 7 kandelabrov in več drugih stvari, ki se rabijo pri plinovi razsvetljavi, je po nizki ceni na prodaj. Več o tem pove **Jože Šibenik**, ključavničarski mojster v Postojni.

Parni kotel preskušen za 7 atmosfer pritiska. Poleg kotla je tudi črpalnica in 500 kg starega železa ceno na prodaj, kakor tudi 2000 steklenic (butelk). Več o tem pove **Jože Šibenik**, ključavničarski mojster v Postojni.

Učenec ne pod 14 let star, tudi nekoliko nemščine več in poštenih starišev, sprejme se v trgovino mešanega blaga. Ponudbe na **J. Razboršek**, Smartno pri Litiji.

Izvrsten sir, prve, druge in tretje vrste ima na prodaj **Ivan Vidmar**, trgovec in lastnik mlekarne v Črnem vrhu, nad Idrijo.

Hamburg-Amerika Linie

Vožnja traja
dni 6 dni

izvrstna prilika za potovanje
je in ostane

z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki

„Amerika“ 24.000 ton
„Kaiserin Augusta-Victoria“ 25.000 ton
toraj še enkrat večji
kakor do sedaj veliki parniki z 8-12.000 tonami

Pojasnila daje zastopnik:

Ljubljana **Fr. Seunig**,
Kolodvorske-ulice št. 28
Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

V hiši gospe **Helene Orešek** v Postojni

● **zobozdravnik** ●

iz Ljubljane, Špitalske ulice št. 7

Amerik. zobz.
Vsa zobotehnična dela

Amerik. zobz.
se v konces. ateljeju

O. SEYDL

izvršujejo.

Ordinira vsako soboto od 8. do 5. ure.

LJUBLJANA
Pred Škofijo 3

JOSIP KORDIN

LJUBLJANA
Pred Škofijo 3

priporoča

● svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen ●

kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velikanske rumene, rudeče in bele pese, in korenje za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: rafijevo ličje, travnišnice, mešane za suho in mokro zemljo, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah.

Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

Zarezano strešno opeko

(Falz)

navadno strešno opeko, kakor tudi zidak, žlebak
in vsako drugovrstno opeko ima v zalogi

Karol Jelovšek

opekarnar na Vrhniki (Notranjsko).

Svetovnoznana

postojnska jama

je odprta vsak dan ob pol 11. uri dopoludne
in je izključno električno razsvetljena.

Od 1. marca do 31. oktobra je odprta tudi ob
pol 4. uri proti vstopnini K 5.— za osebo.

Ob nedeljah in praznikih pa le K 3.— za osebo.

Notranjci, berite, širite in naročajte

„Notranjca“!

MAKS ŠEBER

v Postojni.

Akcidenčna tiskarna.

Knjigoveznica.

Fotografični atelije.

~ ~ ~

Zaloga vsakovrstnih tiskovin

za županstva, krajne šolske svete, šolska
vodstva, posojilnice, mlekarne zadruge itd.

Izvršuje se po naročilu vsa
druga tiskarska dela

kakor n. pr. letna poročila, cenike, vabila k
veselicam in občnim zborom, programe, nazna-
nila o zarokah, porokah itd., parte liste, pisma
in kuverte z naslovi, posetnice, razglednice,
trgovska naznanila itd. itd.

Zahtevajte cenike zastoj _____
in poštnine prosto.

Franc Čuden

najstarejša eksportna tvrdka
na debelo in drobno.

U r a r

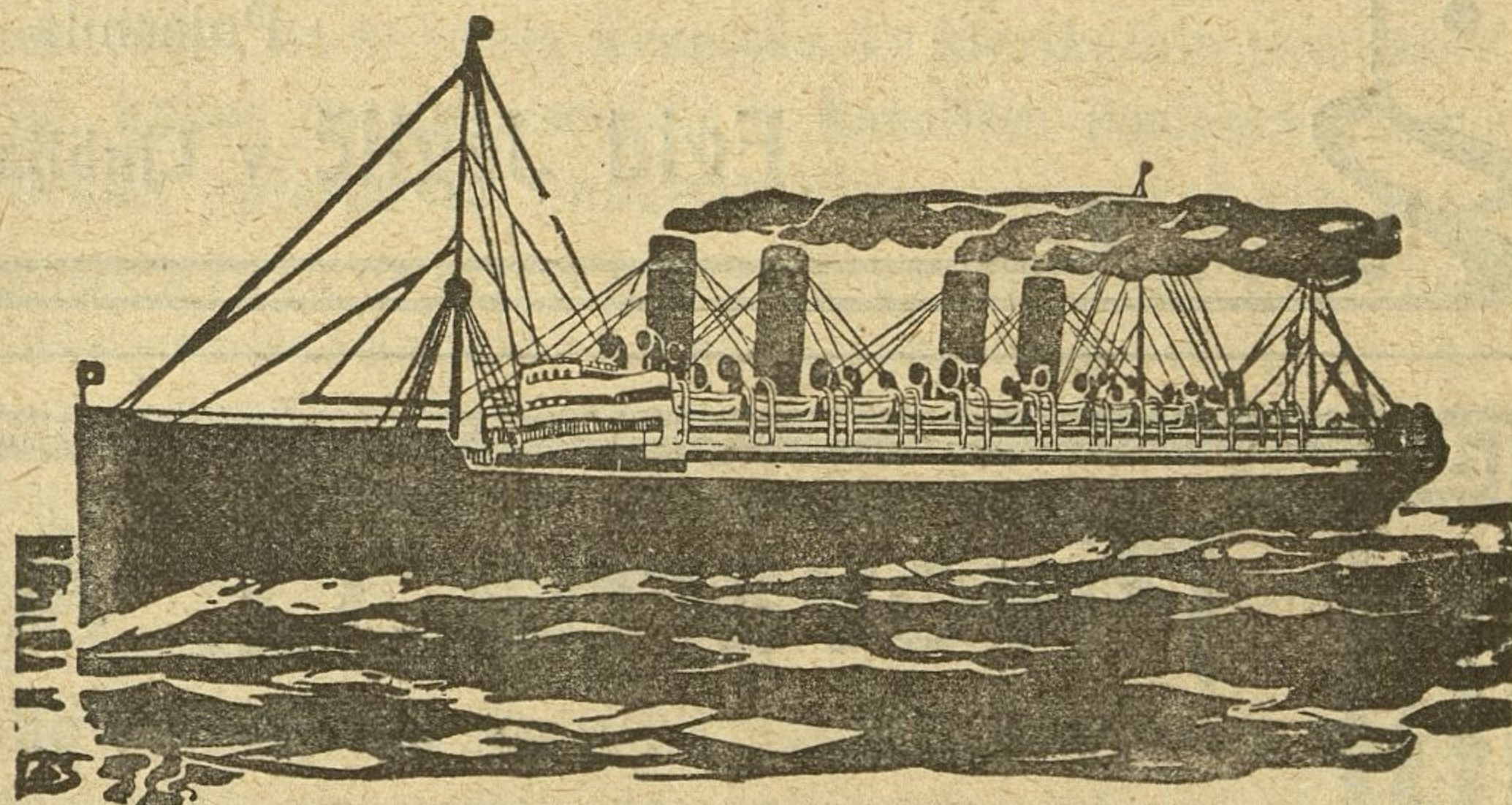
in trgovec zlatnine in srebernine,
delničar prvih združenih tovarn ur »Union« v
Bielu, Genovi in Glashütte.

POZORI

BERITEI

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je
s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz BREMNA v NEW-YORK

s cesarskimi brzoparniki „Kaiser Wilhelm II.“,
„Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike
gori navednega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse
proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU
KOLODVORSKE ULICE ŠT. 35.

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto.
— Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in
brezplačno. — Postrežba poštena, reelna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Kolorado,
Mexiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon
in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno
čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale
dele sveta kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Kolombo,
Singapore, v Avstralijo i. t. d.

Živinski semenj

se vrši ➡ v Ilirski Bistrici ➡ 11. junija 1906
 (ponedeljek po Binkoštih).

K obilni udeležbi vabi kupce in prodajalce

županstvo.

Proda se

Bobenčkovovo posestvo

Proda se

na Glincah pri Ljubljani

pod jako ugodnimi pogoji. V hiši se nahaja že nad 50 let stara dobro obiskana gostilna. Poleg je lep senčnat vrt, hlev in velika vinska klet, posebno pripravna za kakega vinskega trgovca iz Vipavske doline ali od drugod.

□ □ □

Proda se tudi vinska posoda.

□ □ □

Pojasnila daje lastnik

Egid Jeglič v Ljubljani, Resljeva cesta šte. 13.

Pivovarna „G. AUER-jevi dediči“

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12.

priporoča svoje izvrstno marčno in na bavorski način varjeno pivo

v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

Zaloge na Notranjskem so: v Idriji (založnik gosp. Franjo Didič, posestnik i. t. d.), v Št. Petru na Krasu (založnik gosp. Anton Rebec, vinotržec), v Prestranku (založnik „Mlekarska zadruga“) in v Žireh (založnik gosp. Matija Gostiša, posestnik).

Notranjska posojilnica v Postojni

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

posluje vsak petek od 9. do 12. ure dopoldan

➡ obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 % ➡

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje sama.

Daje posojila po 6 %

na osobni kredit ali proti vknjižbi.

Izjemoma in v nujnih slučajih se sprejemajo vloge in dajo posojila tudi ob drugih delavnikih.